

Õpitulemused

AJALUGU

9. klass

- näitab kaardil Esimese maailmasõja järel toimunud muutusi;
- iseloomustab ning võrdleb demokraatlikku ja diktatuurset ühiskonda;
- kirjeldab ning võrdleb Eesti Vabariigi arengut demokraatliku parlamentarismi aastail ja vaikelval ajastul;
- kirjeldab kultuuri arengut ja eluolu Eesti Vabariigis ning maailmas, nimetab uusi kultuurinähtusi ja tähtsamaid kultuurisaavutusi;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid demokraatia, diktatuur, autoritarism, totalitarism, fašism, kommunism, natsionaalsotsialism, repressioon, Rahvaste Liit, Versailles' süsteem, vaikelv ajastu, parlamentarism, Tartu rahu;
- teab, kes olid Jossif Stalin, Benito Mussolini, Adolf Hitler, Franklin Delano Roosevelt, Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson;
- teab, milline oli rahvusvaheline olukord Teise maailmasõja eel; selgitab MRP ja baaside lepingu tähtsust Eesti ajaloo; iseloomustab Eesti Vabariigi iseseisvuse kaotamist;
- teab, millal algas ja lõppes Teine maailmasõda, toob esile Teise maailmasõja puhkemise põhjused, sõja tulemused ja tagajärjed; kirjeldab ajalookaardile tuginedes Teise maailmasõja sõjategevuse kulgu; teab, mis riigid tegutsesid koostöös Saksamaaga ning mis riikidest moodustus Hitleri-vastane koalitsioon;
- seletab mõisteid *MRP, holokaust, küüditamine, baaside leping, okupatsioon, ÜRO*;
- teab külma sõja põhijooni ning toob esile selle avaldumist ja vorme, näitab kaardil tähtsamaid külma sõja aegseid kriisikoldeid;
- teab ja näitab muutusi maailma poliitilisel kaardil 1990. aastail;
- kirjeldab tööstusriikide arengut USA ja Saksamaa Liitvabariigi näitel;
- kirjeldab kommunistlikku ühiskonda NSV Liidu näitel ning Eesti arengut NSV Liidu koosseisus; toob esile kommunistliku süsteemi kokkuvarisemise põhjused ja tagajärjed;
- kirjeldab Eesti iseseisvuse taastamist ja Eesti Vabariigi arengut;
- iseloomustab kultuuri ja eluolu muutumist 20. sajandi vältel;
- seletab ja kasutab kontekstis mõisteid *perestroika, glasnost, külm sõda, kriisikolle, kollektiviseerimine, industrialiseerimine, metsavennad, plaanimajandus, massirepressioon, Atlandi Harta, Euroopa Liit, NATO, Balti kett, laulev revolutsioon*;
- teab, kes olid Mihhail Gorbatšov, Boris Jeltsin, Arnold Rüütel, Lennart Meri, Edgar Savisaar ja Mart Laar, ning iseloomustab nende tegevust.